

Сборник съдебна практика

Дело C-260/11

The Queen, по молба на David Edwards

и

Lilian Pallikaropoulos
срещу
Environment Agency и др.

(Преюдициално запитване, отправено от Supreme Court of the United Kingdom)

„Околна среда — Орхуска конвенция — Директива 85/337/ЕИО — Директива 2003/35/ЕО — Член 10а — Директива 96/61/ЕО — Член 15а — Достъп до правосъдие по въпроси на околната среда — Понятие за съдебно производство, което не е „възпрепятстващо скъпо““

Резюме — Решение на Съда (четвърти състав) от 11 април 2013 г.

1. *Околна среда — Оценка на въздействието на някои проекти върху околната среда — Директиви 85/337 и 96/61 — Право на жалба срещу решение за издаване на разрешение — Изискване съдебното производство да не бъде възпрепятстващо скъпо — Понятие*

(член 10а, пета алинея от Директива 85/337 на Съвета, изменена с Директива 2003/35, и член 15а, пета алинея от Директива 96/61 на Съвета, изменена с Директива 2003/35)

2. *Право на Европейския съюз — Тълкуване — Разпоредба, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държава членка — Самостоятелно и еднакво тълкуване*

3. *Околна среда — Оценка на въздействието на някои проекти върху околната среда — Директиви 85/337 и 96/61 — Право на жалба срещу решение за издаване на разрешение — Изискване съдебното производство да не бъде възпрепятстващо скъпо — Преценка на националния съд — Критерии*

(член 10а, пета алинея от Директива 85/337 на Съвета, изменена с Директива 2003/35, и член 15а, пета алинея от Директива 96/61 на Съвета, изменена с Директива 2003/35)

1. Изискването съдебното производство да не бъде възпрепятстващо скъпо, предвидено в член 10а, пета алинея от Директива 85/337 относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда и в член 15а, пета алинея от Директива 96/61 за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, изменени с Директива 2003/35, предполага посочените в тях лица да не бъдат възпрепятствани — поради евентуалната финансова тежест с оглед на всички разходи на съответната страна — да подават и поддържат пред съдилищата жалби, свързани с приложението на тези разпоредби.

Това изискване е свързано, що се отнася до околната среда, със съблюдаването на правото на ефективни правни средства за защита, закрепено в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и с принципа на ефективност, съгласно който процесуалните правила относно съдебните производства, предназначени да гарантират защитата на правата, които страните в процеса черпят от правото на Съюза, не трябва да правят практически невъзможно или изключително трудно упражняването на правата, предоставени от правния ред на Съюза.

(вж. точки 33 и 35 и диспозитива)

2. Вж. текста на решението.

(вж. точка 29)

3. Когато национална юрисдикция следва да се произнесе относно осъждането на представител на обществеността, който като жалбоподател е загубил съдебен спор в материята на околната среда, или когато по-общо на един предварителен етап в производството следва да се произнесе относно евентуалното ограничаване на разноските, подлежащи на заплащане от загубилата страна, тя трябва да се увери в спазването на изискването съдебното производство да не бъде възпрепятстващо скъпо, като вземе предвид както интереса на лицето, което иска да защити правата си, така и общия интерес, свързан със защитата на околната среда.

В рамките на тази преценка националният съдия не може да се позове единствено на икономическото положение на заинтересованото лице, а трябва да извърши и обективен анализ на размера на съдебните разноски. Така разходите по едно производство не трябва да надхвърлят финансовите възможности на заинтересованото лице, нито да се явяват при каквито и да е обстоятелства обективно неразумни. Освен това националният съдия може да вземе предвид положението на страните в спора, доколкото има основания да се счита, че жалбоподателят ще спечели делото, тежестта на евентуалните последици за него и за околната среда, сложността на приложимите право и производство, евентуалната неразумност на решението да се обжалва пред различните инстанции и съществуването на национална система за правна помощ или на режим за защита във връзка със съдебните разноски.

За сметка на това обстоятелството, че заинтересованото лице на практика не се е отказало да упражни правото си на съдебна защита, само по себе си не е достатъчно, за да се приеме, че производството не е възпрепятстващо скъпо за него.

Най-сетне, тази преценка не може да почива на различни критерии в зависимост от това дали е извършена в първоинстанционното производство, при обжалването на решението на първата инстанция или при последващото обжалване.

(вж. точки 40—48 и диспозитива)